

Οι Νέες Τεχνολογίες Στη Διοίκηση Της Εκπαίδευσης

Κωνσταντίνου Ε. Μανιταρά, Μαθηματικού

Διευθυντή Σ.Δ.Ε. Ναυπλίου.

1. Πρόλογος – Εισαγωγή.

Αγαπητοί σύνεδροι, είμαι ιδιαίτερη ευτυχής γιατί οι σκέψεις μου, οι απόψεις μου, οι προβληματισμοί μου και οι εύλογες και ρεαλιστικές προσδοκίες μου, θα τεθούν ενώπιόν σας, προκειμένου να συμβάλουν στη λειτουργικότητα κι επιτυχή περαίωση του σημερινού διαλόγου μας σ' αυτό το Συνέδριο.

Οι σκέψεις που θα κατατεθούν δεν συνιστούν ένα αυθαίρετο και εγκεφαλικό κατασκεύασμα, προϊόν ενός γραφείου διοίκησης, αλλά απόρροια της μακράς και γόνιμης πορείας μου στην εκπαίδευση, που υπαγορευόταν και προσδιοριζόταν ανέκαθεν βάση υπεύθυνου προγραμματισμού, ενδελεχών παρατηρήσεων, ανοιχτών οραματισμών συναδέλφων μου κι εμένα προσωπικά, εμπειριών από τα δικά μου βιώματα στη μηχανογραφημένη διοίκηση των Σ.Μ. και της εκπαίδευσης γενικότερα, αλλά και ανακοινωθέντων πορισμάτων κι απόψεων στο διαδίκτυο, στην ελληνική και ξένη βιβλιογραφία.

Δεν αποτελεί ευτυχή συγκυρία το γεγονός, ότι μετά από μεγάλες, αρκετές και κυρίως πολυδάπανες προσπάθειες που έγιναν τα τελευταία χρόνια, σήμερα αρκούμαστε στην όχι ευχάριστη διαπίστωση ότι δεν φτάσαμε στο επιθυμητό αποτέλεσμα, αλλά για να αγγίξουμε ένα σταθερό επίπεδο στη μηχανογραφημένη διοίκηση της Α/βάθμια και Β/θμια Εκπ/ση, ένα επίπεδο ισάξιο χώρας μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να κάνουμε ακόμη άλματα τεράστια. Από το ΥΠ.Ε.Π.Θ. μέχρι τη μικρότερη Σ.Μ., είμαστε δέσμιοι του δημόσιου γραφικού και παραδοσιακού χαρτοβασιλείου, δεν διαθέτουμε ούτε επαρκές και λειτουργικό θεσμικό πλαίσιο, νομοθεσία, μεθόδους και τρόπους ευέλικτης διοίκησης μέσω των Νέων Τεχνολογιών, αλλά από άγνοια, από φόβο σε κάθε νέα αλλαγή και γιατί όχι, «να μη χαλάσουμε τη βολέψή μας», άθελά μας δημιουργούμε ένα παθητικό γραφειοκρατικό τρόπο και τύπο διοίκησης. Αντίθετα μεγάλοι δημόσιοι ή ιδιωτικοί οργανισμοί, με τα αντίστοιχα πρότυπα του ιδιωτικού τομέα και πρωτίστως του τραπεζοοικονομικού συστήματος στο οποίο η ευελιξία της διεύθυνσης, η συνοχή του προσωπικού και πρωτίστως η εκπαίδευσή του στις Ν.Τ. και η αντίστοιχη με την εκπαίδευση αξιοποίηση σε κατάλληλες θέσεις, με το ίδιο ή και κατώτερης ποιότητας μηχανολογικό υλικό, αλλά με ένα ισχυρό λογισμικό, που στο χώρο μας θα εμφανιζόταν ως λογισμικό επιστημονικής φαντασίας και παρουσιάζει εμάς τους εκπαιδευτικούς αναλφάβητους μπροστά τους.

2. Τεχνολογία της Πληροφορίας και Επικοινωνίας.

Πληροφορική είναι η επιστήμη και η τεχνολογία που έχει ως αντικείμενο την έρευνα, τη συλλογή, αποθήκευση, επεξεργασία, παραγωγή και μετάδοση πληροφοριών, χρησιμοποιώντας ως κύριο εργαλείο-μέσο τον Ηλεκτρονικό Υπολογιστή¹.

Την τελευταία εικοσαετία η τεχνολογία της πληροφορίας (πληροφορική) άνοιξε νέους ορίζοντες αλλά και πολυδαίδαλους διόδους σε όλους τους τομείς της ζωής του πολιτισμένου και οικονομικά αναπτυγμένου ανθρώπου. Οι παγκόσμιες και ταχύτατες εξελίξεις στον τομέα αυτό καθιστούν αναγκαία την απόκτηση υλικών,

¹ Βασικές Δεξιότητες στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας. Σπυρίδων Χ. Παπαδάκης, Νικόλαος Θ. Χατζημπετρή, Αθήνα 2005

Έχουμε ήδη διέλθει την πρώτη κρίσιμη εικοσαετία και παρά τη γενναία οικονομική, διαρθρωτική και πολιτική στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε αυτό τον τομέα, παρά τις προσπάθειες του ΥΠ.Ε.Π.Θ. και των φορέων του για την επιμόρφωση δεκάδων χιλιάδων εκπαιδευτικών στην Κοινωνία Της Πληροφορίας, παρά την πλημυρίδα Η/Υ στα σχολεία μας, δεν έχει επιτευχθεί ακόμη ένα επιθυμητό αποτέλεσμα, ώστε να καλυτερέψει η διοίκηση, να γίνει περισσότερο αποτελεσματική και ευέλικτη, να λαμβάνονται γρήγορες και σωστές αποφάσεις, να μην ταλαιπωρείται ο Έλληνας φορολογούμενος πολίτης και κυρίως να μην καταδυναστεύεται ο εργαζόμενος, αναλαμβάνοντας πολλές φορές πρωτοβουλίες πέραν των διοικητικών ευθυνών και δυνατοτήτων του. **Βρισκόμαστε τη στιγμή αυτή σε μία κρίσιμη καμπή**, που πρέπει να παρθούν δυναμικές αποφάσεις, πρωτότυπες και νεωτεριστικές με τις οποίες θα αλλάξει η παραδοσιακή γραφειοκρατική και συντηρητική διοίκηση στο χώρο της εκπ/σης. Για να γίνω περισσότερο κατανοητός αποσπασματικά παραθέτω σε δύο ελλειμματικούς τομείς της διοίκησης τρόπους και παραδείγματα μηχανοργάνωσης.

3.1. Μισθοδοσία προσωπικού.

Κάθε εργοδότης έχει την υποχρέωση και ευθύνη να πληρώνει το προσωπικό του, σε τακτά χρονικά διαστήματα, να το ενημερώνει για τις αποδοχές που λαμβάνει, τις κρατήσεις που του γίνονται, τις μισθολογικές μεταβολές του κι άλλες συναφείς ενέργειες. Δυστυχώς στον τομέα αυτό το ΥΠ.Ε.Π.Θ. δεν έχει κάνει τίποτα και υστερεί όλων των άλλων υπουργείων της χώρας μας, εκθέτοντας πολλές φορές τους υπαλλήλους του σε φορείς του Υπουργείου Οικονομικών, σε ασφαλιστικά ταμεία, όπως το Ι.Κ.Α. και σε άλλες αρμόδιες δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμούς.

Στο χώρο της Α/θμιας εκπαίδευσης υπεύθυνος, δηλαδή εκκαθαριστής είναι ο Δ/ντής εκπ/σης ή ο προϊστάμενος γραφείου, ενώ την Β/θμια εκπαίδευση ο κάθε Δ/ντής Σ.Μ. είτε έχει τέσσερις ή εκατόν τέσσερις εκπαιδευτικούς. Κάθε μήνα υπογράφει καταστάσεις μισθοδοσίας, βεβαιώσεις αποδοχών, ατομικά ενημερωτικά σημειώματα, ελέγχει δάνεια και αποδίδει ασφαλιστικές εισφορές κ.λ.π., όπου κάποιος δεύτερος (εκπαιδευτικός του σχολείου ή και ο επιστάτης ακόμη έχει ετοιμάσει με σφραγίδες, ημερομηνίες κλπ) και φυσικά κάποιος τρίτος (μπορεί και ιδιώτης με αμοιβή από τους μισθοδοτούμενους) να έχει παραγάγει τα μηχανογραφημένα έντυπα με τα οικονομικά στοιχεία, χωρίς καμία εγγύηση, ευθύνη και αξιοπιστία. Τώρα με το νέο νόμο για την επιλογή των στελεχών εκπαίδευσης, δεν μπορώ να φανταστώ τον Περιφερειακό Δ/ντή εκκαθαριστή, να υποβάλλει Α.Π.Δ. και να υπογράφει εκκαθαριστικά.

Τι πρέπει να γίνει;

Σε σύστημα υπολογιστών στο ΥΠ.Ε.Π.Θ να σχηματιστεί μια Βάση Δεδομένων όμοια με αυτή των τραπεζών που διατηρούν τις κινήσεις των πελατών τους. Η Β.Δ. μισθοδοσίας του ΥΠ.Ε.Π.Θ. **θα ενημερώνεται μόνο από τις Δ/νσεις Εκπ/σης** (αξιοποιώντας εκπαιδευμένους ή διοικητικούς υπαλλήλους), από αντίστοιχη και ενιαία Μηχανογραφική Εφαρμογή, για κάθε είδος και τύπο τακτικών ή έκτακτων αποδοχών, τα κωδικοποιημένα στοιχεία θα μεταφέρονται με διασύνδεση στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και μετά την πίστωση τους στο λογαριασμό του καθενός μέσω ΔΙΑΣ. Για όλα αυτά αρκεί ο Υπεύθυνος Μισθοδοσίας του ΥΠ.Ε.Π.Θ. με ένα κλικ του ποντικιού ή πατώντας Enter, να δώσει την σχετική εντολή και οι χιλιάδες εκπαιδευτικοί θα πληρωθούν, χωρίς δυσβάστακτο βάρος από κιλά χαρτιά με πανάκριβες εκτυπώσεις, ούτε μετακινήσεις υπαλλήλων και ατέλειωτες ουρές στις Δ.Ο.Υ., χωρίς χρηματοποστολές και πρωτίστως την αποφυγή λαθών και απρόοπτων γεγονότων. Και ο μισθοδοτούμενος πως θα ενημερώνεται; Όπως και στο e-banking.

Η υπηρεσία θα χορηγήσει σε αυτόν αλλά και στο σχολείο του ένα Username και Password, θα τυπώνει το ατομικό ενημερωτικό του με τις αποδοχές του, το εκκαθαριστικό για τη φορολογική του δήλωση και θα ενημερώνεται για τη λήξη του δανείου του. Αν βέβαια δεν έχει τέτοιες ικανότητες ως καταφύγει στο δ/ντή του σχολείου του, ο οποίος οφείλει να τις έχει.

3.2. Διαχείριση στοιχείων προσωπικού.

Ο ομιλών χρειάστηκε προ τριετίας ένα πιστοποιητικό υπηρεσιακών μεταβολών για την εξαγορά της στρατιωτικής θητείας. Διαπίστωσα ότι έντυπο αυτό συντάχτηκε από μία υπάλληλο της καταβάλλοντας φιλότιμη προσπάθεια, ψηλαφώντας χαρτί - χαρτί τον Ατομικό Υπηρεσιακό Φάκελο, με φόβο μάλιστα μήπως προσπεράσει κάποιο ουσιώδες έγγραφο και δεν το καταγράψει και μήπως της ζητηθούν οι ανάλογες ευθύνες. Αφού η υπάλληλος συγκέντρωσε τα στοιχεία, με απλό επεξεργαστή κείμενου, άρχισε με αργά - αργά να συντάσσει το πιστοποιητικό. Ασχολήθηκε για μένα προσωπικά δύο ώρες, φανταστείτε αν, ταυτόχρονα με μένα, άλλοι είκοσι ενδιαφερόμενοι ζητούσαν κάτι ανάλογο. Στο σχολικό μας χώρο μας υπάρχει μία τεράστια διαδικτυακή Β.Δ. (<http://survey.sch.gr/>), καταγραφής στοιχείων Πρωτοβάθμιας – Δευτεροβάθμιας, που κάθε χρόνο ενημερώνεται από τους Δ/ντές των Σχολικών Μονάδων, χωρίς εμφανές και λειτουργικό αποτέλεσμα. Πρέπει να αναβαθμιστεί, να καταχωρίζονται όλα και πλήρως τα ατομικά στοιχεία του εκπαιδευτικού, οι υπηρεσιακές μεταβολές του, από το διορισμό μέχρι τη συνταξιοδότησή του και πληθώρα άλλων στοιχείων ανά σχολικό έτος, όπως:

- Προαγωγές κάθε μορφής, μονιμοποίηση, Βαθμό, Μισθολογικά Κλιμάκια, κ.α
- Μεταθέσεις, αποσπάσεις, υπηρεσίες σε σχολεία με χρόνο παραμονής, υπολογισμό μορίων για μετάθεση κ.α.
- Άδειες κάθε μορφής, τα σύνολα αυτών, δικαίωμα για λήψη νέας και για πόσες ημέρες.
- Προσλήψεις, αναπληρωτών και ωρομισθίων
- Μεταπτυχιακά, δεύτερο πτυχίο, επιμορφώσεις, σεμινάρια και λοιπές δεξιότητες, συμμετοχή σε διάφορα περιβαλλοντικά και άλλα προγράμματα και τέλος
- Στατιστικά κάθε μορφής.

Η Β.Δ. προσωπικού να έχει πεδίο κλειδί και σύνδεσμο με τη Β.Δ. μισθοδοσίας το μοναδικό Αριθμό Μητρώου που χορηγεί το ΥΠ.Ε.Π.Θ. σε κάθε εκπαιδευτικό. Έτσι θα υπάρχει δυνατή επικοινωνία και συνεργασία και από κοινού αξιοποίηση των δεδομένων των δύο διαφορετικών Β.Δ.

4. Οι Ν.Τ. για τη διοίκηση στο Ελληνικό Σχολείο.

Η οργάνωση της διοίκησης στο ελληνικό σχολείο έγκειται στην συνεχή συλλογή διαφόρων στοιχείων που αφορούν τη σχολική κοινότητα, όπως προσωπικό και μαθητές, το κτήριο και άλλα που καμιά φορά δεν τα χωρά ο νους μας. Ακολουθεί η επεξεργασία αυτών των στοιχείων, σε χαρτί παλαιότερα, σήμερα στον Η/Υ, η αποτύπωση τους σε ποιοτικές εκτυπώσεις και φόρμες ή καλύτερα η έξοδός τους από τη Σ.Μ., χωρίς να περιοριζόμαστε στο τρόπο και τύπο αποτύπωσης ή παρουσίας αυτών. Με τον παλιό τρόπο επεξεργασίας στοιχείων, χαρτί, πράξεις με το χέρι ή το «κομπιουτεράκι» και «γράψε – σβήσε», είχαμε μεγάλες χρονικές απώλειες από καθυστερήσεις, αυξημένη πιθανότητα λάθους από κόπωση του προσωπικού ή ταυτόχρονη ενασχόληση με άλλα αντικείμενα, προβλήματα τα οποία σήμερα μπορούμε να αποφύγουμε και εκμηδενίσουμε **αξιοποιώντας σωστά και μεθοδικά τις Ν.Τ.** από τη βάση που είναι το σχολείο μέχρι την κορυφή το ΥΠ.Ε.Π.Θ. Εστιάζω την προσοχή μου στις λέξεις **σωστά και μεθοδικά** γιατί σε αυτές επικεντρώνονται οι

δύο μεγάλες ελλείψεις του Υπουργείου μας: Μισθοδοσία και Διαχείριση Προσωπικού, καθώς και άλλες μικρότερες.

Οι Ν.Τ. στο σχολείο διαιρούνται και κατηγοριοποιούνται σε δύο ομάδες:

- **Την εκπαίδευση των μαθητών**, ένα σημαντικό και τεράστιο τομέα που ίσως να γίνει θέμα προσεχώς σε μια άλλη εισήγηση.
- **Τη Διοίκηση του Σχολείου**, με την οποία αναλυτικότερα θα ασχοληθούμε ευθύς αμέσως.

Βεβαία εδώ διευκρινίζω ότι η διοίκηση σε όγκο, βάρος και υπευθυνότητα φθίνει από το Λύκειο στο Γυμνάσιο και απ' εκεί στο Δημοτικό και στο Νηπιαγωγείο. Και βεβαίως εξαρτάται και από το πλήθος του εκπαιδευτικού και μαθητικού δυναμικού. Εδώ ο Η/Υ εφοδιασμένος με το κατάλληλο λογισμικό, που ως επί το πλείστον θα αναζητηθεί στο εμπόριο και θα αγοραστεί με τα χρήματα της Σχολικής Επιτροπής, θα διευκολύνει τα μέγιστα το διοικητικό έργο του σχολείου, θα δώσει αξιόπιστα και γρήγορα αποτελέσματα, θα αποβάλει το άγχος από τους διευθύνοντες και ασχολούμενους με το διοικητικό έργο. Έχει όμως παρατηρηθεί ότι μερικά από τα μέλη της Σ.Ε., που δεν είναι εκπαιδευτικοί, αντιδρούν σε προμήθεια λογισμικού (το οποίο δεν είναι έμμεσα εμφανές και αντιληπτό) προτείνοντας ή να μην αγοραστεί καθόλου γιατί δεν είναι και απαραίτητο ή ακόμη να βρει ο δ/ντής πειρατικό, δηλαδή κλοπιμαίο.

Βασική προϋπόθεση για τη σωστή και αποτελεσματική, πετυχημένη μηχανοργάνωση ενός σχολείου με 300 περίπου μαθητές, είναι η ύπαρξη τουλάχιστον τριών Η/Υ διασυνδεδεμένων μεταξύ των σε μορφή μικρού δικτύου, ενός εκτυπωτή Laser ενός εγχρώμου εκτυπωτή (οι Injects είναι σήμερα πάμφθινοι) και ενός Scanner. Ο δ/ντής της Σ.Μ. θα έχει τον κεντρικό Η/Υ, ελέγχοντας τα δικαιώματα πρόσβασης των άλλων, στα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα καθηγητών, μαθητών και διάφορα άλλα στοιχεία που απευθύνονται προσωπικά στο δ/ντή. Οι παραπάνω Η/Υ δεν είναι απαραίτητο να συνυπάρχουν στον ίδιο χώρο, σωστό όμως είναι ο κεντρικός (Server) να βρίσκεται στο γραφείο του δ/ντή και να μην έχει πρόσβαση άλλος εκπαιδευτικός.

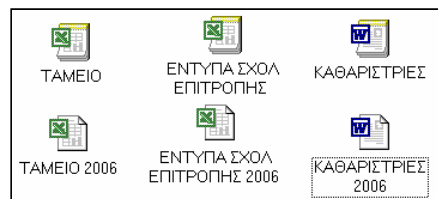
Πώς όμως θα οργανώσει μηχανογραφικά ένας σωστός δ/ντής το σχολείο του, ιεραρχώντας τις μηχανογραφικές ανάγκες; Αυτό βέβαια είναι ανάλογο των 120

απαιτήσεων της Σ.Μ., αλλά κυρίως των γνώσεων και ικανοτήτων διοίκησης του δ/ντή.

4.1 Σχολικά έντυπα και εξερχόμενα έγγραφα.

Κανένα εξερχόμενο έγγραφο από το σχολείο δεν πρέπει να είναι χειρόγραφο, από ένα απλό διαβιβαστικό, μέχρι ένα πολυσύνθετο πίνακα και γιατί όχι και τους τίτλους σπουδών, ανεβάζοντας έτσι το προφίλ και το κύρος τόσο της Σ.Μ. όσο και του δ/ντή προσωπικά.

Σε ένα φάκελο με τίτλο «ΣΧΟΛΕΙΟ», θα δημιουργήσει υποφακέλους, όπως στο ενδεικτικό παράδειγμα - σχήμα:

Σε κάθε υποφάκελο θα έχουμε συνήθως αρχεία κειμένου ή λογιστικά φύλλα, τόσο τα πρότυπα όσο και αυτά που θα τα δημιουργούμε κάθε φορά, όπως:

α) για το ταμείο της Σχολικής Επιτροπής χρειαζόμαστε ένα πρότυπο αρχείο «ΤΑΜΕΙΟ.XLS», το οποίο βέβαια σε τακτά χρονικά διαστήματα, και όποτε κρίνουμε σκόπιμο θα το διορθώνουμε-βελτιώνουμε, ενώ για κάθε χρόνο δημιουργούμε ένα αντίγραφο του που, όπου για να

γίνεται άμεσα αντιληπτό σε ποιο έτος αναφέρεται, θα έχει το σχετικό με έτος όνομα «ΤΑΜΕΙΟ 2006.XLS»,

β) για τα πιστοποιητικά σπουδών που εκδίδει το σχολείο, δημιουργούμε φάκελο με τίτλο «ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΣΠΟΥΔΩΝ», όπου μέσα θα υπάρχει το πρότυπο έγγραφο «ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΠΟΥΔΩΝ.DOC» και τα παράγωγά του, με χαρακτηριστικό το ονοματεπώνυμο και την ημερομηνία έκδοσής του: «ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΣ 6_6_2006.DOC»

4.2 Διαχείριση μαθητικού δυναμικού.

Στον τομέα αυτό τα σχολεία μας υστερούν αρκετά και αν και έγιναν καλές και σοβαρές προσπάθειες, χρονοβόρες και πρωτίστως πολυδάπανες, ανακόψαμε στο Λύκειο. Όλα τα λύκεια της χώρας το ΥΠ.Ε.Π.Θ. τα εφοδιάζει χωρίς δαπάνη γι' αυτά, με το γνωστό πρόγραμμα-εφαρμογή «ΝΕΣΤΩΡ», μία παραγωγή από τη συνεργασία του Ι.Τ.Υ. (Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών) και της ιδιωτικής Εταιρείας «ΕΠΑΦΟΣ». Στις υπόλοιπες βαθμίδες εκπαίδευσης, κατά βάση Γυμνάσιο και Δημοτικό, σχεδόν στο σύνολό τους οι μονάδες αυτές αναγκάζονται να καταφύγουν στον ιδιωτικό τομέα, να προμηθευτούν την αντίστοιχη εφαρμογή από το εμπόριο, πληρώνοντας για την αγορά και την ετήσια συντήρησή της. Για να μη φανεί βέβαια, ότι με αυτόν τον τρόπο στηρίζει ιδιώτες το ΥΠ.Ε.Π.Θ., εξέδωσε εγκύκλιο και συστήνει στις Σ.Μ. να μην χρησιμοποιούν τέτοιες μηχανογραφικές εφαρμογές, να εκδίδουν τα στοιχεία βαθμολογίας, απουσιών, τίτλων κ.λ.π. και να εξάγουν αποτελέσματα «στο χέρι», με την τραγελαφική δικαιολογία την αποφυγή λαθών!. Μάλλον οι ανώτεροι στο υπουργείο μας, έχουν αποκοπεί από την πραγματικότητα και δεν γνωρίζουν τι γίνεται στα σχολεία μας!

Τι όμως μπορεί να γίνει στον τεράστιο και σοβαρό αυτόν τομέα της εκπαιδευτικής διοίκησης; Στο ΥΠ.Ε.Π.Θ. να σχεδιαστεί και να δημιουργηθεί μία Β.Δ. μαθητικού δυναμικού, όπου θα καταχωρίζονται πλήρως τα ατομικά, αλλά και όλα τα άλλα στοιχεία των μαθητών από δημόσια και ιδιωτικά σχολεία, κατά την είσοδο τους στην εκπαίδευση μέχρι την αποφοίτησή τους. Κάθε σχολικό έτος, να καταγράφονται όλες οι κινήσεις του μαθητή, που αφορούν τη φοίτησή του, την πρόδοό του - βαθμολογία, τις απουσίες και τη δικαιολόγησή τους, κλπ.. Όλες οι Σ.Μ. της χώρας εισερχόμενες σε καθημερινή βάση, με ευθύνη του δ/ντή αυτής και όχι οποιουδήποτε άλλου, μη εξουσιοδοτημένου εκπαιδευτικού, να καταχωρίζονται και να διασφαλιζόμενα από ανεπίτρεπτες αλλοιώσεις και ξένες παρεμβάσεις αυτά τα ευαίσθητα μαθητικά στοιχεία. Μερική πρόσβαση θα μπορούν να έχουν οι διδάσκοντες εκπαιδευτικοί, αλλά και οι γονείς με χρήση USERNAME και PASSWORD στα πρότυπα του e-banking ή του, TAXISnet, για να ενημερώνονται από το σπίτι τους, ή κάθε άλλο σημείο του πλανήτη, χωρίς να χρειάζεται να επισκεφθούν το σχολείο.

Τα οφέλη από μια τέτοια ενέργεια θα είναι πολλά και μεγάλα:

- Το σχολείο με την παραπάνω βάση θα εφοδιάζεται τον ακριβή και αναγκαίο αριθμό διδακτικών βιβλίων και θα περιοριστεί η σπατάλη στη δωρεάν διανομή.
- Η ηγεσία του υπουργείου, αλλά και η διοίκηση σε επίπεδο, γραφείου, νομού, περιφέρειας ανά πάσα στιγμή θα είναι σε θέση να γνωρίζει τα απόλυτα, πλήρη και σωστά στατιστικά στοιχεία για το μαθητικό δυναμικό, όχι μόνο μιας συγκεκριμένης Σ.Μ., αλλά και ευρύτερων περιοχών καθώς και ολόκληρης της χώρας.
- Η κατανομή και διανομή των πιστώσεων, ανά σχολική μονάδα και περιοχή, θα γίνεται πιο σωστά, αξιόπιστα και αναλογικά.

- Η ευελιξία κατά τη μεταγραφή ενός μαθητή και η ενημέρωση των γονιών, που ζουν ή εργάζονται σε διαφορετική πόλη, θα δώσει ποιοτικά χαρακτηριστικά στην παροχή των αγαθών της εκπαίδευσης.
- Το αξιόπιστο και ευέλικτο σύστημα μεταφοράς δεδομένων κατά τις πανελλαδικές εξετάσεις τις Γ΄ Λυκείου, θα εγγυάται την αμεροληψία όλου συστήματος.

4.3 Νομοθεσία, χειρισμοί και ενέργειες στη διοίκηση της εκπαίδευσης.

Αρκετά στελέχη της εκπαίδευσης και δ/ντές-ντριες Σ.Μ. για να αντεπεξέλθουν σωστά στο δύσκολο και πολύπλοκο έργο τους, αναγκάζονται να αγοράζουν βιβλία, εγκόλπια σχετικά με τη διοίκηση στην εκπαίδευση, Κώδικες Νομοθεσίας ή να γίνουν συνδρομητές σε διάφορες «νομοθεσίες», κατά βάση σε ηλεκτρονική μορφή, σε μια ποικιλία τέτοιων προϊόντων ιδιωτών, αμφιβόλου αξιοπιστίας και εγκυρότητας, ή με μηχανές αναζήτησης να ψάχνουν στο διαδίκτυο για κάτι σχετικό που τους ενδιαφέρει, αλλά εν αγνοία τους ενδέχεται να τους παραπλανήσει. Για παράδειγμα ο περιβόητος αλλά πλέον γηραιός και απηρχαιωμένος, Νόμος 1566/85, με μηχανή αναζήτησης βρίσκεται σε δεκάδες σημεία στον Ιστό, όπου μάλιστα με ένα «κατέβασμα – down load», τον έχουμε τυπωμένο μπροστά μας στην αρχική του μορφή ή σε αποσπασματικά του μέρη. Δεκάδες Site από Διευθύνσεις και Γραφεία Α-Β/Εκπαίδευσης, από σχολεία, από φροντιστήρια, από μεμονωμένους εκπαιδευτικούς δίδουν οδηγίες, φύλλα εργασίας και διάφορα άλλα με σκοπό να βοηθήσουν τον εκπαιδευτικό που αναλαμβάνει διάφορες διοικητικές εργασίες.

Πολύ εύκολα στο <http://www.ypepth.gr/> θα έπρεπε να υπήρχαν όλα τα αναγκαία χρειαζούμενα για τη σωστή διοίκηση, όπως:

- Όλη την ισχύουσα εκπαιδευτική νομοθεσία, θεματικά και αλφαβητικά ταξινομημένη.
- Αποκλειστικές οδηγίες για τους κατέχοντες θέση στη διοίκηση της εκπαίδευσης, κωδικοποιημένες κατά τύπο, τρόπο και ημερομηνία ενέργειας για όλες της θέσεις διοίκησης.
- Όλα τα σχετικά έντυπα σε μορφή φόρμας, τα οποία πανομοιότυπα και μόνο μηχανογραφημένα να εκδίδονται από όλες τις μονάδες διοίκησης και εκπαίδευσης, από την απλή αίτηση, μέχρι την πολυσύνθετη βεβαίωση υπηρεσιακών μεταβολών κάποιου εκπαιδευτικού.

Σήμερα το μόνο επίσημο έγκυρο και δωρεάν για Δημόσιες Υπηρεσίες γενικότερα, σημείο σωστής έγκυρης ενημέρωσης σε θέματα νομοθεσίας, είναι το site του Εθνικού Τυπογραφείου <http://www.et.gr/> όπου οι υπηρεσίες, αλλά και τα σχολεία μπορούν να ενημερώνονται με τα Φ.Ε.Κ. όλων των τύπων.

4.4 Αλληλογραφία: περιστέρι ή φάκελος, μάλλον e-mail.

Ο άνθρωπος, από αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερα, κατά τη μακρόχρονη αυτή πνευματική, τεχνολογική, πολιτιστική και οικονομική εξέλιξή του, χρησιμοποίησε διάφορες μορφές επικοινωνίας. Έτσι λοιπόν φτάσαμε μέσω της ψηφιακής τεχνολογίας, στην εποχή του e-mail, της επιστολής που και αυτή γράφεται και συντάσσεται γράμμα – γράμμα, όχι πλέον στο χαρτί, αλλά στον Η/Υ όπου μπορείς να τη διορθώνεις ευκολότερα, δεν ταξιδεύει με τρένο, πλοίο ή αεροπλάνο, φτάνει στον αποδέκτη αμέσως μετά το «κλικ» στο . Κάθε επόμενη μορφή αλληλογραφίας υπερνικούσε την προηγούμενη γιατί υπερτερούσε σε ποσότητα, ποιότητα και κυρίως σε χρόνο μεταφοράς. Πράγματι, με το e-mail σχεδόν ταυτίσαμε την αποστολή με τη λήψη, αλλά και τα επικοινωνιακά μας στοιχεία δεν είναι μόνο

κείμενα, όπως άλλοτε, αλλά είναι εικόνα, ήχος, κίνηση, είναι η επιστολή του μικρού μάγου Harry – Potter.

Στη διοίκηση και στα σχολεία μας σήμερα γίνεται χρήση αυτής της τεχνολογίας, θα μπορούσε όμως να έχει καλύτερα αποτελέσματα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι αρκετοί διοικούντες:

- Δεν πίστεψαν στη χρήση, στην αξία και στην αξιοπιστία του συστήματος, στην ταχύτητα και στον όγκο μεταφοράς των δεδομένων,
- Εξαρτώνται άμεσα και είναι δέσμιοι των ικανοτήτων άλλων εκπαιδευτικών, από έλλειψη σχετικών γνώσεων.
- Δεν υπάρχει επαρκής υποδομή και σωστά εκπαιδευμένο προσωπικό στα σχολεία ή στις προϊστάμενες τους υπηρεσίες. Άλλωστε οι ίδιοι δεν φρόντισαν γι' αυτό και δεν αποποιούνται την ευθύνη που έχουν, γιατί και αυτοί δεν κάνουν σωστή και μεθοδική χρήση του συστήματος, αποφεύγουν να ενεργούν και να αξιοποιούν σωστά τις νέες δυνατότητες και κυρίως αυτοί που τοποθέτησαν «αναλφάβητους ψηφιακά» σε καίριες θέσεις.

5. Η συμμετοχική ικανότητα του δ/ντή σχολείου στη διοίκηση μέσω των Ν.Τ.

Ο διευθυντής: «Θεωρείται και είναι ο κύριος υπεύθυνος και υπόλογος για κάθε τι που συμβαίνει στο σχολείο. Το Σχολείο ως κοινωνική ομάδα, αποτελούμενη από διαφορετικές ηλικιακές, πνευματικές, αλλά και κοινωνικές στρωματώσεις, αναζητεί τον ηγέτη του. Έναν ηγέτη που ως σήμερα δεν εκλέγεται, αλλά τοποθετείται από την προϊστάμενη αρχή,»²

Πράγματι, για να γνωρίζει πραγματικά τι συμβαίνει στο σχολείο του αλλά και να μην είναι δέσμιος και εξαρτώμενος των ικανοτήτων άλλων εκπαιδευτικών, οι οποίοι μάλιστα την κατάλληλη στιγμή θα αξιοποιήσουν ή εκμεταλλευτούν εξαργυρώσουν την άδηλη αυτή υπηρεσία τους, εν γνώσει τους, ότι η προσφορά τους αυτή δεν αφορά το σχολείο, αλλά τη προσωπική διοικητική αδυναμία του δ/ντή τους.

Στην επανάσταση του 1821 οι καπεταναίοι είχαν δίπλα τους έναν έμπιστό τους, γνώστη γραφής και ανάγνωσης, τον «Γραμματικό». Δεν είναι σωστό σήμερα να υπάρχουν διοικούντες, έχοντας δίπλα τους ένα έμπιστό τους τον «πληροφορικό», οφείλουν να έχουν οι ίδιοι ικανοποιητικές γνώσεις για το αξίωμα που κατέχουν και τη λειτουργικότητά τους.

Αναζητούμε σε ένα λεξικό³ τη λέξη **αναλφάβητος**: «*άγνοια στοιχειώδους ανάγνωσης και γραφής*». Δεν δηλώνει αν η ανάγνωση και γραφή θα είναι στο βιβλίο, το τετράδιο, στον σχολικό πίνακα, ή στο κωδικοποιημένο αρχείο ενός υπολογιστή. Έτσι λοιπόν βλέπουμε στο νέο Νόμο Επιλογής Στελεχών, Άρθρο 8 «Αποτίμηση κριτηρίων επιλογής των στελεχών εκπαίδευσης» στο Α.1.η. (0,75 μονάδες) και Β.2.η. (0,25 μονάδες) για πιστοποίηση στις Ν.Τ., ενώ η πιστοποίηση θα έπρεπε να είναι βασική προϋπόθεση για τη συμμετοχή στις κρίσεις για να απομακρυνθούν τα «αναλφάβητα» στελέχη εκπαίδευσης!

6. Συμπεράσματα – Υποδείξεις.

1. Το ΥΠ.Ε.Π.Θ. πρέπει επιτέλους να πάρει στα **σοβαρά τη λέξη «ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ»**, σε όλους τους τομείς των επιμέρους υπηρεσιών του, δημιουργώντας αντίστοιχη εφαρμογή με το TaxisNet του Υπ. Οικονομικών, τόσο για

² «Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ» Κ. Μανιταράς.

³ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ «Τεγόπουλος –Φυτράκης»

το προσωπικό του όσο και για τους μαθητές. Έτσι και αλλιώς υπερέχει των άλλων υπουργείων σε υλικά, προσωπικό και τεχνογνωσία υπολογιστών .

2. Πολλοί από τους εκπαιδευτικούς, όταν αποσπώνται ή λαμβάνουν θεσμοθετημένες διοικητικές θέσεις πρέπει να είναι άριστοι γνώστες της πληροφορικής και όχι μόνο βασικών εννοιών αλλά τόσων, όσες χρειάζονται για να ανταποκριθούν πλήρως στην αντίστοιχη θέση που λαμβάνουν.

3. Η συνεχής κι εντατική εκπαίδευση και επιμόρφωση όλων των εκπαιδευτικών στις συνεχώς εξελισσόμενες Νέες Τεχνολογίες, θα φέρει σημαντικές βελτιώσεις στη μηχανογραφημένη διοίκηση όλων των μονάδων του υπουργείου.

4. Πολλοί από τους νόμους της εκπ/σης έχουν εκδοθεί πριν την ύπαρξη και χρήση του Η/Υ του e-mail, του φωτοαντιγραφικού, που καθιστούν τα σχολεία διοικητικά δυσκίνητα, σήμερα μάλιστα με τη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας.

5. Να ανασυνταχτεί όλη η εκπαιδευτική νομοθεσία, με τολμηρή αναθεώρηση και δημιουργία νέων νόμων, συνοπτικών, ευέλικτων, αποκλειστικά ηλεκτρονικής μορφής, πάντα ενήμερων και ανανεώσιμων από το ΥΠ.Ε.Π.Θ. σε ελάχιστο χρονικό διάστημα, στο πνεύμα των επιταγών μιας εποχής, όπου τα «πάντα ρει»

Πηγές - Βιβλιογραφία:

1. ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΑΣ στις Τ.Π.Ε Σ.Παπαδάκης, Ν. Χατζηπέρης, ΑΘΗΝΑ 2005
2. ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΤΟΜΟΣ Α & Β, Α.Ράπτης - Α. Ράπτη, ΑΘΗΝΑ 2004
3. Δημήτρης Τηλ. Λιάρος «ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ».
4. Δημήτρης Τηλ. Λιάρος «Κώδικας Διοίκησης Σχολείων Α/θμιας Εκπ/σης».
5. Νικ . Α. Βαλασόπουλου «Εκπαιδευτικός Πανδέκτης».
6. Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ », της ΕΠΑΦΟΣ-ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ.
7. δ-Βάση της ΕΠΑΦΟΣ-ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ.
8. Ιστοσελίδα <http://users.otenet.gr/~LKORYD4/> του Σόλωνα Ευστρατίου.
9. Ιστοσελίδα http://www.hellenic-schools.gr/nom_index.htm Εκ/κά Νομ/τα από e-Πρωτοβάθμια.
10. Ιστοσελίδα http://www.hellenic-schools.gr/nom_index.htm «Νόμοι - Εγκύκλιοι - κλπ».
11. Ιστοσελίδα <http://users.arg.sch.gr/kmanitaras/> Διάφορα για τη σωστή διοίκηση του σχολείου.

Περίληψη στην ελληνική

Οι Νέες Τεχνολογίες και ειδικότερα οι Μηχανογραφικές εφαρμογές στη διοίκηση της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης παρά την γενναιόδωρη χρηματοδότηση από την ευρωπαϊκή ένωση, δεν έχουν αναπτυχθεί μέχρι σήμερα σε ικανοποιητικό και επαρκές επίπεδο.

Οι ισχυρότατες εφαρμογές που θα έπρεπε να είχε αναπτύξει το ΥΠ.Ε.Π.Θ., θα διευκόλυναν τη διοίκηση, θα αύξαναν την αξιοπιστία της εκπαίδευσης στην κοινωνία, θα απέβαλλαν το επαγγελματικό άγχος από χιλιάδες εκπαιδευτικούς αναλόγως των διοικητικών καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί και ασχολούνται με τη διοίκηση. Τέτοιες βασικές εφαρμογές είναι: Η μισθοδοσία υπαλλήλων και εκπαιδευτικών του ΥΠ.Ε.Π.Θ., η διαχείριση προσωπικού και η διαχείριση μαθητικού δυναμικού.

Επιτέλους πρέπει να παρθούν γενναίες, πρωτότυπες και πρωτοποριακές αποφάσεις και από ουραγοί της μηχανογράφησης, σε σχέση με άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, να γίνουμε πρωτοπόροι, γιατί ο εκπαιδευτικός από «μπροστάρης» της μόρφωσης πρέπει να είναι και της πληροφορικής, αυτού του νέου και διεθνούς πρωτοκόλλου (κώδικα) επικοινωνίας που για την επόμενη γενιά θα είναι περισσότερο απαραίτητο και από την μητρική γλώσσα.

Πρέπει όλοι οι εκπαιδευτικοί όχι απλά να επιμορφωθούν στις Ν.Τ. για το θεαθήναι, αλλά να αποκτήσουν ικανοποιητικές και επαρκής γνώσης κατάλληλες για το εκπαιδευτικό τους έργο και η πιστοποίηση στις Ν.Τ. να είναι αναγκαία και υποχρεωτικό προσόν για όλα τα στελέχη της εκπαίδευσης.

Περίληψη στην αγγλική

The New Technologies, and especially the Computerized processes for the administration of both primary and secondary education in spite of the generous funding from the European Union, have not been developed up to now in a satisfactory and adequate level.

The powerful applications that should have already been developed from the Ministry of Education, would facilitate administration, would increase the reliability of education towards society, would eliminate the stress that thousands of teachers face according to the administrative responsibilities allocated to them. Such basic applications are: the payment of all the Ministry of Education employees' (teachers included), the Personnel management and the management of students.

It is time that, brave, original and bell decisions must be draw, so that instead of been the rearmost of the computerized processes – in relation to other either public or private organizations – to become pioneers, because the teacher must not only be the “bellwether” of education, but also of informatics, this new international protocol (code) of communication which, for the coming generation will be as necessary as the mother tongue.

It is necessary that all teachers must train in New Technologies, not only in a skin deep level, but they must acquire sufficient and adequate knowledge for their educational practice, while the certification in the New Technologies must be a compulsory qualification for every official of education.

Βιογραφικό

- ◆ Γεννήθηκε το 1956 στο Ναύπλιο όπου πήρε και τις εγκύκλιες σπουδές του.
- ◆ Μαθηματικός – υποδιευθυντής 1^{ου} Γυμν. Ναυπλίου.
- ◆ Δημόσιος εκπαιδευτικός για είκοσι έτη, από τα οποία πέντε σε θέση στη Δ.Δ.Ε. Αργολίδας.
- ◆ Επί σειρά ετών γραμματέας Βαθμολογικών Κέντρων, πρόεδρος εξεταστικών Κέντρων.
- ◆ Έχει παρακολουθήσει επιμορφώσεις Π.Ε.Κ. σε πληροφορική και μαθηματικά.
- ◆ Πιστοποιημένος στο πρόγραμμα Κ.Τ.Π, επιμορφωμένος σε θέματα πληροφορικής & προγραμματισμού της Δημόσιας Διοίκησης.
- ◆ Στηρίζει στις Δ/σεις Π.Ε. & Δ.Ε. Αργολίδας από το 1994 στη μισθοδοσία προσωπικού.
- ◆ Δημοσιεύσεις σε ανεγνωρισμένες ιστοσελίδες για οικονομικά θέματα των εκπαιδευτικών.
- ◆ Διαθέτει την Ιστοσελίδα (<http://users.arg.sch.gr/kmanitaras/>) με υλικό διοίκησης Σ.Μ.